

49° 33' NOORD 123° 59' WEST

CANADA

Vrijhaven voor hippies

Lege, schone straten, een voorbijschuifelende senior en dikbeboste bergen zover het oog reikt: in eerste instantie maakt de Sunshine Coast de indruk van een brave, wel érg schilderachtig gelegen suburb. Maar het zachte klimaat trekt niet alleen welgestelde gepensioneerden uit Vancouver aan. Ook verstokte hippies, dakloze dichters en trotse indianen hebben hun ziel aan de Sunshine Coast verpand.

TEKST Koen-Machiel van de Wetering, koen@columbusmagazine.nl

FOTOGRAFIE Rogier Timmermans, rogier@columbusmagazine.nl

Het vuur in The Nest brandt. Wes (45), een sjofele man in een appelgroen ijs-hockeyshirt, leest met een door sigaretten-rook geblakerde stem voor uit eigen werk.

For 5 years this mountain forest has

been my home, my sanctuary

It has protected me,

made me whole,

kept me sound

Now it asks that I do something strong

take a little of her

into my body with each living breath

Het dichte sparrenwoud, vol spechten en adelaars, weergalmt zijn zware bas. 'Toen ik hier net kwam wonen, krioelde het in mijn tent van de muizen. Ik wilde geen gif strooien, dus heb ik een keer met een stok in mijn hand gewacht tot er één naar me toe kroop. Toen hij dichtbij genoeg was dat ik hem kon raken, heb ik al mijn chi-energie door de stok gejaagd. Zijn oogjes werden milky white, hij versteende compleet, en pas na een paar seconden besepte hij: hee, ik leef nog! Toen rende hij naar zijn vriendjes en begon een hoop herrie te maken. Sindsdien heb ik van muizen nooit meer last gehad.'

Als Wes zijn gedichten voordraagt, bloeit de performer in hem weer op.

In de viskom van de grote stad maakten de meisjes ooit graag met hem kennis en werden de biertjes hem na een concert gratis aangeboden. Maar die oppervlakkige populariteit werd hij al snel beu.

Via Winnipeg, Toronto en Vancouver kwam de tai chi-liefhebber in 2000 in Roberts

Creek terecht, waar hij in de bergen The Nest optuigde: een tochtige tipi van takken en plastic dekzeil. Iets verderop bouwde Lalo met haar vriend eerder een vergelijkbare hut: Peace Camp. Verder is er in het hele bos geen mens te bekennen. Wel kreeg Wes een keer onverwacht bezoek van een kapbedrijf, maar dat liet zijn nederzetting tot zijn stomme verbazing onberoerd. 'Ik ben hier niet gekomen om het bos te redden. Het was andersom: het bos moest mij redden. Maar het is mooi dat het kapbedrijf nu een stuk van het bos heeft laten staan omdat ik hier woon.'

DRAFT DODGERS

Wes is niet de enige die de maatschappij de rug toe heeft gekeerd. Aan het einde van de jaren '60 oefende het kalme kuststadje Roberts Creek (2.800 inwoners), wegens de uitgestrekte bossen waar je makkelijk onopgemerkt kan blijven en nabijheid tot Vancouver, een grote aantrekkingskracht uit op Amerikanen die weigerden in Vietnam te gaan vechten. Draft dodgers (dienstweigeraars) en deserteurs vluchtten de grens over naar het liberale Canada, met in hun kielzog hippies, vredesactivisten en tokers (blowers). Mede hierdoor ontwikkelde de dunbevolkte Sunshine Coast zich tot een hotspot voor artistiekelingen: van de 30.000 inwoners verdienen op dit moment zo'n 1.000 mensen hun geld met kunst. En hoewel Roberts Creek allesbehalve de indruk wekt van een trotskisties-leninisties bolwerk, hangt er op enkele plekken nog steeds een sterke alternatieve vibe.

Eén van die plekken is The Gumboot.

Op het prikbord hangen aankondigingen van healings, earth dances en spirituele workshops, boven het café is een winkel vol geneeskrachtige natuurstenen gevestigd en op het terras wordt rustig een jointje gerookt. Ali, een dj, vj en kunstenaar uit Iran, houdt een lang, kritisch betoog tegen de corrupte burgermaatschappij. 'Iedereen

ROBERT'S CREEK

Hippie van het eerste uur
Peter Light geniet voor zijn
trailer van een sjekkie.

① **ROBERT'S CREEK**
Wegens het zachte klimaat worden aan de Sunshine Coast steeds meer vakantiehuizen gebouwd.

foto onder
② **SECHELT**
Native kunstenaar Tony Paul over de symbolen op de totempaal.

'Ik ben *niet hier gekomen om het bos te redden.*'

zit hier tot over zijn oren in de wiethandel: het is een industrie waar jaarlijks zes miljard dollar in omgaat. Vancouver staat niet voor niets bekend als Vansterdam.

De regering is vreselijk hypocriet: als de apparatuur van een wiethandelaar in beslag wordt genomen, kan hij die op een politieverveiling gewoon weer terugkopen. Of de politie verkoopt de spullen aan de andere kant van de grens zélf door.'

Hij wijst op zijn schoenen – een soort kruising tussen Indiaanse mocassins en Arabische sultansloffen – en vertelt dat hij die heeft gekregen in ruil voor een grafisch ontwerp. Ook zijn broek en tas heeft hij dankzij ruilverkeer bemachtigd. 'Ik wil echt op een andere manier leven', zegt hij vastberaden. 'Ik weiger mee te doen aan de kapitalistische *ratrace*.'

COMMUNE

Ook negen kunstenaars die een paar kilometer buiten het centrum van Roberts Creek in een commune wonen, proberen het slijk der aarde zoveel mogelijk buiten hun levens te houden. Toch beschikken ze over een prachtig houten huis mét satelliet-schotel, verscholen achter het groen naast de snelweg en omringd door een moestuin, kippenren en paardenstal. Ze huren het huis gezamenlijk (voor 700 euro per maand), komen uit alle delen van Canada en verkopen of ruilen hun werk binnen de kunstenaarsscene van Vancouver en de Gulf Islands. Wendy is zilversmid, *True* schildert, Medrone timmerman en Ocean maakt leren fantasy-jasjes. Paardenmenner Ian twijfelt er niet aan dat het kapitalistische wereldsysteem binnenkort in zal storten: 'We weten

'Ik hoefde helemaal niets te doen, *just be*'

dat we nog niet helemaal zelfvoorzienend zijn, maar dit is tenminste een begin.
We're setting the stage for our kids.'

DE BAMBOESPECIALIST

Het moet hun idealistische buurman Peter Light (64), hippie van het eerste uur, als Woodstock-muziek in de oren klinken.

Zeventig essays heeft hij in zijn kleine caravan liggen, waarin hij de principes van permaculture (biologische en duurzame landbouw) en het wonen in een commune gedetailleerd heeft uiteengezet. Gemoedelijk lurkend aan zijn wietpijpje vertelt hij op het stro rondom het kampvuur zijn levensverhaal, terwijl zijn hondje Boo (een jaren zestig-woord voor marihuana) enthousiast een witte teddybeer berijdt. 'Nadat ik een jaar zoölogie had gestudeerd, werd ik op mijn negentiende *drop out*. Ik ben drie jaar door het hele land getrokken als fulltime vredesactivist, heb als city hippie in Toronto voor de eerste keer lsd gebruikt en kwam daar in contact met de *back to the land movement*. In de *summer of love* van '67 ben ik samen met mijn eerste vrouw en vier weken oude dochter River naar de Sunshine Coast getrokken, om definitief uit het systeem te stappen.'

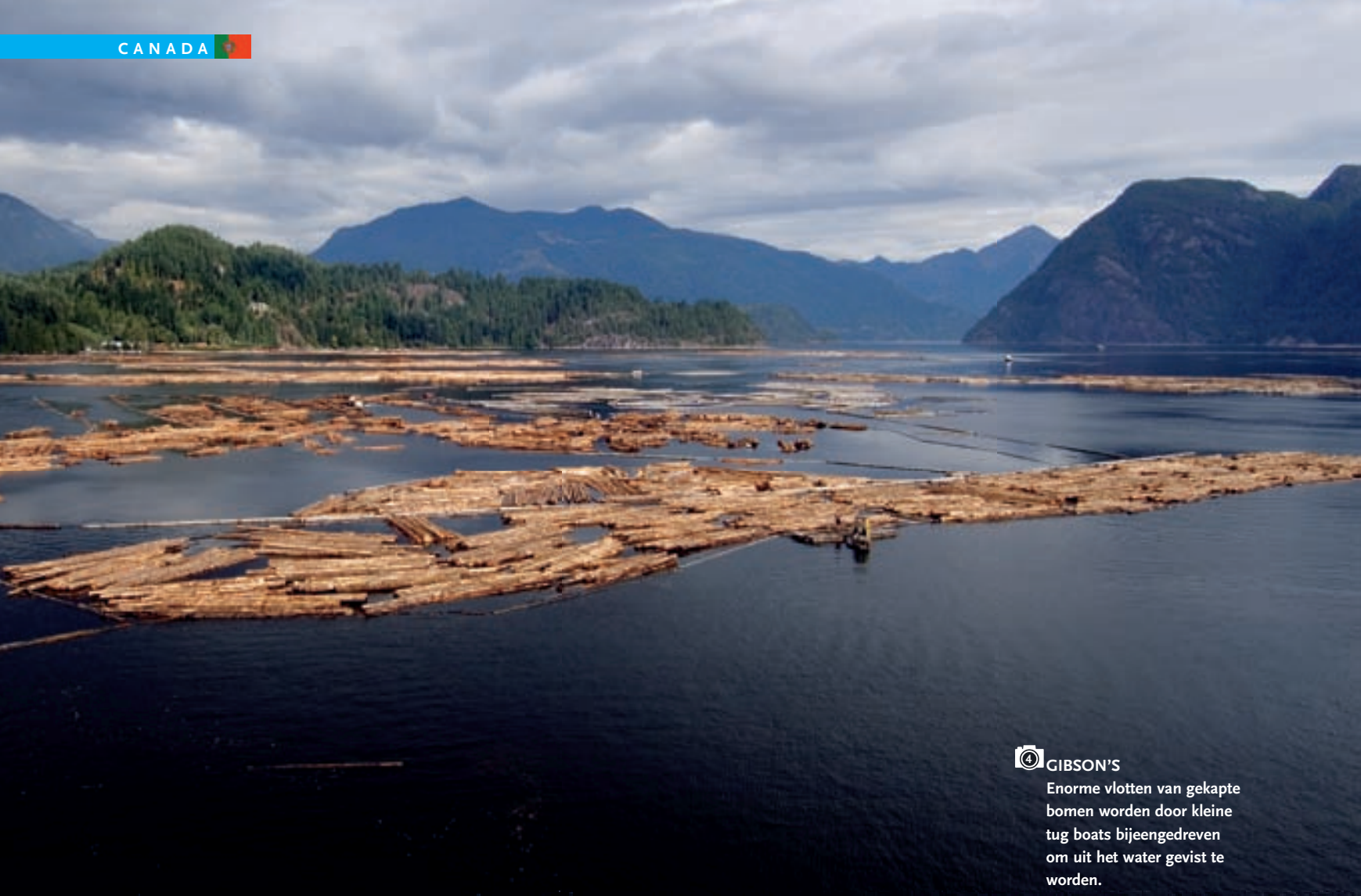
Peter had geen dime op zak, maar wel genoeg voedsel voor drie maanden plus een flinke dosis jeugdig enthousiasme, '*mother of all invention*'. Hij bouwde in de wildernis van Storm Bay zijn eigen huis, plantte gewassen en leefde zo jaren achter elkaar volmaakt gelukkig. 'Ik hoefde helemaal niets te doen, *just be*', zucht hij met glinsterende ogen. Maar toen Peter en zijn tweede vrouw in 1978 uit elkaar gingen, spatte zijn utopie uiteen. Nu woont hij in een kleine trailer naast de Sunshine Highway, en staat een tweede trailer – bedoeld voor een eventuele nieuwe vriendin – er verlaten bij. '*In one way I feel I beat the system*', blikt hij terug terwijl hij zijn hand bedachtzaam door zijn lange, grijze baard haalt. 'Maar ik heb helaas niet meer de energie om me volop voor een andere maatschappij in te zetten.'

MOUNT CURRIE

De zus van assistent-chief Morgan Wells verblijft al een maand aan het Lillo'oit-meer om op een traditionele manier zalmen te roken.

GIBSON'S

Enorme vloten van gekapte bomen worden door kleine tug boats bijeengedreven om uit het water gevist te worden.

ROBERT'S CREEK

Verscholen achter het groen langs de Sunshine Highway hebben negen kunstenaars het goed voor elkaar.

ROBERT'S CREEK
Communebewoners
Ian (links) en Nico.

In zijn tuin heeft Peter honderd soorten bamboe geplant, waarmee hij als hovenier af en toe wat bijverdient. Zijn belangrijkste bron van inkomen is – getuige de Honk for hemp-sticker op zijn trailerdeur – echter een heel ander gewas. Niet dat Peter veel geld nodig heeft: de bonen, kiwi's, vijgen, bramen en boerenkool in zijn wilde eco-tuin zorgen voor een gevarieerd dieet. Om van de uitbundig groeiende waterplanten in het slootje naast zijn oprijlaan nog maar te zwijgen: 'Koken, beetje sojasaus erover en smullen maar. *Life can be so simple.*'

SWEATLODGE

Toen Peter in 1967 zijn commune aan het inrichten was, voer er een indiaan in een kano langs die hem belangstellend gadesloeg. Peter ziet de ontmoeting als het begin van een interessante kruisbestuiving: de hippies lieten de natives kennismaken met 'pot and long hair', terwijl ze zelf allerlei traditionele rituelen overnamen. Zo leende

Peter de talking stick van de Shishalh-stam uit Sechelt, waarmee hij fire circles organiseerde: discussieavonden rondom een kampvuur waarbij alleen de houder van de stok het woord mag nemen. Ook de sweatlodge, een intense sauna-ceremonie waarin wedergeboorte centraal staat, keken de hippies af van de indianen.

Volgens Morgan Wells (63), assistent-chief van de Lil'wat-indianen in Pemberton (vlakbij het luxe ski-resort Whistler), is de zweethut echter een heilig ritueel, dat je niet zomaar voor de lol een keer kunt uitproberen. 'Een rodeorijder gebruikte de sweatlodge ooit om samen met zijn vrienden de Great Spirit om overwinningen te vragen. Hij won alle wedstrijden, maar verloor het contact met zijn vrienden. Toen hij een elder vroeg wat hij moest doen om zijn vrienden terug te krijgen, kon deze hem niet meer helpen. Want alles waarvoor je in de *sweatlodge* bidt, is onomkeerbaar. Het is *serious, serious business.*'

LILLO'OIT-MEER

Een visser trotseert het monster van Lillo'oit, dat elk jaar een paar mensen spoorloos doet verdwijnen.

foto onder

THE NEST

Het onderkomen van dakloze dichter Wes.

'Alles waarvoor je in de sweatlodge bidt, is onomkeerbaar.'

Wells, die een petje draagt met de opdruk 'Native Pride', is een van de weinigen in het Lil'wat-reservaat die niet naar een katholieke residential school is geweest. Die scholen – waarvan de laatste in 1973 gesloten werd – lieten bij veel inwoners enorme littekens achter, omdat ze kinderen verboden hun traditionele taal te spreken. 'Ze gingen net zo lang door met ons slaan tot we huilden', zegt Wells' verlegen echtgenote zachtjes. Ook seksueel misbruik kwam regelmatig voor. Cyrill Gabriel, wiens bijnaam *Big One* is omdat hij als kind een *Bigfoot* zou hebben gezien, kan erover meepraten. 'Als mijn vrouw op school met haar broers en zussen praatte, werd haar onderbroek omlaag getrokken en werd ze geslagen waar iedereen bij was. Acht jaar geleden zijn we voor een healing teruggegaan naar dat gebouw. Mijn vrouw begon helemaal te trillen, maar ik zei: "Sweetheart, those people are dead and you are still alive. Sla op deze trom alsof je die

mensen slaat. *Stand tall.*" Sinds die dag is mijn vrouw een nóg trotsere native geworden dan ik.'

BACK TO THE ROOTS

Cyrill hoefde zelf gelukkig niet naar een kostschool. Zijn vader weigerde hem en zijn acht broers aan de katholieke hersenspoelers over te leveren. Consequentie was wel dat hij twee jaar in de cel doorbracht en daarna – zoals zovelen in het armoedig ogende reservaat – meer dronk dan goed voor hem was. Pas op zijn sterfbed vertelde hij zijn zoons waarom hij gevangen had gezeten. Het vervulde Cyrill met trots en versterkte hem in zijn opvatting dat de white man's way niet de zijne is. 'Mijn vrouw en ik hebben weer geleerd *not to worry* about missing our soap opera. Geld gebruiken we nauwelijks: we leven van wat het land ons geeft.' Ook Morgan probeert de traditionele manier van leven in het reservaat te

© BONNIEBROOK BEACH
Luidruchtige jongeren
bouwen een kampvuur,
totdat de politie ze komt
wegjagen.

‘Uit de hemel dwarrelden paarse sneeuwvlokken’

herintroduceren. Hij is bezig met een serie films voor schoolkinderen, die tonen hoe je vis vangt, geneeskrachtige kruiden herkent en op herten jaagt. En hij zet zich in om het land van zijn voorouders terug te krijgen. ‘De regering wil precies weten welke stam aanspraak maakt op welke grond. Maar het vaststellen van grenzen is typisch een blanke aangelegenheid: voor ons als First Nations is dat iets volstrekt kunstmatigs.’

HET MONSTER VAN LILLO’OIT

Op een rotsig kiezelstrand, geboetseerd door de oeroude gletsjers en vol met gigantische aangespoelde boomstammen, kijkt Gerald (bijnaam: *Indian Boy*) toe hoe zijn negen versgevangen zalmen staan te drogen rondom het vuur. De vissen komen uit het glasheldere Lillo’oit-meer aan de voet van de besneeuwde Mount Currie, waar alleen de

Lil’wats mogen vissen en waar elk jaar zo’n 300.000 knoeperds van zalmen doorheen trekken. De visvangst is niet zonder gevaar, vertelt Gerald: ‘In het meer huist een wezen dat zich nooit laat zien, maar elk jaar een aantal mensen spoorloos laat verdwijnen. Ook dit jaar zijn we al meerdere vissers kwijtgeraakt. *They just disappeared.*’ Zijn aanstaande zwager Alan rilt: ‘Toen ik net op het water was, voelde ik me totaal niet op mijn gemak.’ Toch lijkt hij, net als de hippies, niet bang voor wat vrijblijvend contact met het bovenaardse: ‘Een tijdje geleden heb ik magic mushrooms genomen in het bos. Dat was erg grappig: uit de hemel dwarrelden paarse sneeuwvlokken, zo groot als een football. En als de wind een bepaalde kant op blies, waaiden alle bomen mee. Waar ik ook liep, het bos ging zó voor me aan de kant.’ ■

Met dank aan Vancouver, Coast & Mountains Tourism Region (www.vcmhc.com) en Margot Grant

MUNTEENHEID
€1 = 1,41 Canadese dollar

TIJDSVERSCHIL
9 uur vroeger

TAAL
Engels

GROOTTE
± 85 km lang

AANTAL INWONERS
1,5 miljoen

REISDUUR
9 uur

COLUMBUS TRAIL

14 dagen / Huurauto

BC Ferries biedt 15% korting als je de vier overtochten die nodig zijn om een zogenaamde 'Circle Tour' te maken, in één keer boekt. Huur een auto in Vancouver en neem vanaf Horseshoe Bay de ferry naar Langdale. Rij de Sunshine Coast af tot Earls Cove en steek over naar Saltery Bay. Vanuit Powell River neem je de ferry naar Comox op Vancouver Island. Dit eiland (dat bijna even groot is als Nederland maar waar slechts 750.000 mensen wonen) verlaat je weer via Nanaimo. Onderweg zijn er talloze mogelijkheden om te hupjakkhen, mountainbiken, walvissen te spotten of een watervliegtuig te huren. Voor een wild nachtleven kun je beter een andere bestemming kiezen, maar als je wilt relaxen in de prachtige natuur ben je hier helemaal op de juiste plek. Sluit de tour af met een bezoek aan Vancouver, dat wegens zijn tolerante klimaat bekend staat als de Canadese variant van San Francisco.

DE GEBAANDE PADEN

17 ***** Downtown Vancouver

Check de stoomklok, naar verluidt de oudste stoomklok ter wereld.

18 ***** Neem de trein naar Whistler:

Een prachtige treinreis naar één van de grootste ski-oorden van het continent.

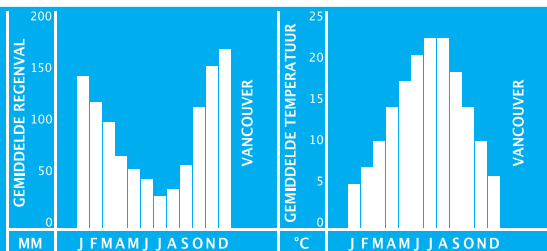
19 ***** Picknick op een gletsjer.

20 ***** Zoek een beer op Vancouver Island.

21 ***** Café Molly's Reach in Gibsons

waar 19 jaar lang de populaire televisieserie *The Beach Combers* werd opgenomen (voor Canadezen een heuse toeristische trekpleister).

SUNSHINE COAST CANADA +001

TELEFOONCODE

SUNSHINE COAST IN HET KORT

De Sunshine Coast heeft het zachtste klimaat van heel Canada en is een zeer toegankelijke plek voor iedereen die houdt van typische outdoor sports als kajakken, mountainbiken, vissen en hiken. Wie in het voorjaar gaat, kan de ene dag skiën of snowboarden op Whistler Mountain (waar in 2010 de Olympische Winterspelen worden gehouden) en de volgende dag op het strand van de zon genieten. Bovendien is een bezoek aan de Coast, met zijn kristalheldere rivieren en ongerepte bossen, uitstekend te combineren met een citytrip naar Vancouver. De Canadezen zijn vriendelijk en laidback, en benadrukken telkens dat zij een hele andere mentaliteit hebben dan de schreeuwerige Amerikanen. Wie kiest voor de Sunshine Coast ziet misschien niet het meest overweldigende deel van Canada, maar keert wel heerlijk uitgerust en vol vertrouwen in de goedheid van de mensheid terug.

DOEN!

- 1 Bezoek een filmset** British Columbia staat ook wel bekend als 'Hollywood North', omdat het beschikt over een ruim arsenaal aan geschikte filmlocaties. www.bcpassport.com/hollywood.html
- 2 Rooster een zalm op Bonniebrook Beach** Leg een plankje cederhout een paar uur in het water en braad daarop een flinke moot zalm: de heerlijke geur van het ceder trekt dan vanzelf in de vis. Hout voor je kampvuur genoeg: overal liggen aangespoelde boomstammen.
- 3 Maak een scenic hike** Elk weekend maakt de Tetrahedron Hiking Club een mooie hike op Mount Elphinstone. De kwieke Peter Jollie is graag bereid wandelaars gratis op sleeptouw te nemen. Tel. 604-8856433.
- 4 Bewonder de mandala** Zo'n tien jaar geleden schilderden hippies een 'mandala' op de pier van Roberts Creek: een metafysische cirkel die hindoes gebruiken om tijdens het mediteren de aandacht op te richten. Sindsdien wordt elk jaar een nieuwe tekening gemaakt. Iedereen die dat wil, kan tijdens het Creek Daze Festival in augustus een deel van de mandala invullen.
- 5 Breek je nek op een mountainbiketrail** Op Mount Elphinstone ligt een apocalyptisch circusparcours, waarop wiebelbruggetjes, piepsmalde balkjes en vervaarlijke wipconstructies elkaar afwisselen. Er overheen lopen is al lastig, laat staan dat je het op de fiets moet doen. Wel eerst een goede verzekering afsluiten!
- 6 Menstrueer op Mount Daniel** Volgens een legende van de Shishalh-indianen trokken meisjes die voor de eerste keer menstrueerden,

naar Mount Daniel om daar een aantal dagen te mediteren. Op verschillende plekken legden zij steencirkels aan in de vorm van een volle maan. Neem even contact op met het Shishalh-hoofdkantoor in Sechelt voordat je het gebied betreedt. Tel. 604-8852273.

- 7 Spot een killer whale** Tijdens een boottocht langs de Sunshine Coast kun je niet alleen orca's zien, maar ook bultrugwalvissen, zeeleeuwen, bruinvissen en zeehonden. Eén van de aanbieders is Steveston Seabreeze Adventures in Richmond. www.seabreezeadventures.ca

SLAPEN

Prijzen per tweepersoonskamer per nacht

- 8 Pacific Palisades Hotel** Zeer ruime kamers in downtown Vancouver. 1277 Robson Street, Vancouver. www.pacificpalisadeshotel.com
- 9 Grant's Bed & Breakfast** Appartement dat van alle luxe is voorzien: privé-tuin, internet, gasbarbecue en bubbelbad. De Nederlandse Margot Grant is Radio 1-journalist en een goudmijn aan informatie. Ze laat je graag alle bijzondere plekken zien, maar doet desgewenst ook inkopen voor je zodat je op je gemak alleen kunt ontbijten. Aanrader. € 88 voor twee personen, elke persoon daarboven € 8,50 extra. 714 Tricklebrook Way, Gibsons. www.grantsbandb.com
- 10 The Artist & The Quiltmaker** Een pension ingericht als een poëziealbum. De heerlijke French toast van gastvrouw Sherri vult je maag voor de hele dag. Vanaf € 70. 3173 Mossy Rock Road, Roberts Creek. www.theartistandthequiltmaker.com
- 11 Sechelt Inlet B&B** Prachtig uitzicht over de Sechelt Inlet. Gebruik van de hot tub in de tuin is bij de prijs inbegrepen. Vanaf € 70. 5870 Skookumchuck Road, Sechelt. www.secheltinletbandb.com
- 12 Ruby Lake Resort** Aan een vogelmeer hebben Aldo en Giorgio Cogrossi hun eigen paradijsje gebouwd. De meubels in de tenten zijn zo eco as can be, en voor € 17,50 neem je een warm bad in een ouderwetse tobbe met uitzicht over het bos. In augustus vindt het vierdaagse Bonfire Festival plaats in een amfitheater dat de broers zelf hebben gebouwd. Site 20, Comp 25, RR #1, Madeira Park. www.rubylakeresort.com
- 13 West Coast Wilderness Lodge** Mooie uitvalsbasis voor wandeltochten en helitours. Vanaf € 80. 6649 Maple Road, Egmont. www.wcwl.com

ETEN EN DRINKEN

- 14 Zin Restaurant & Lounge** Hip, culinair restaurant, uitgevoerd in stemmig bordeauxrood. 1277 Robson Str., Vancouver. Tel. 604-4081700.

- 15 Intime Café** Knus plekje om naar Franse chansons te luisteren en kruidenthee uit een Japans kommetje te drinken. Gower Point Rd, Gibsons.
- 16 The Gumboot Restaurant** Samen met het ernaast gelegen The Gumboot hét verzamel-punt voor alternatief Roberts Creek. 1041 Roberts Creek Rd, Roberts Creek. Tel. 604-8854216.

★ PLANNING

BESTE REISTIJD

Je kunt het hele jaar door prima door Canada trekken. Wanneer je ook een kijkje wilt nemen in het hoge noorden, dan prik je het beste een datum in juli of augustus. Tenzij je natuurlijk voor de sneeuwervaring gaat.

REIZEN

Reizen naar Canada Een vliegticket naar Vancouver kost tussen de € 500 (laagseizoen) en € 900 (hoogseizoen). *Georganiseerd reizen* Wil je liever georganiseerd naar Canada? En de hotels en vervoer niet zelf regelen? Summum biedt rondreizen door Canada. Voor meer informatie surf naar www.summum.nl of bel naar 020-4215555.

Reizen binnen Canada Als je alleen de Sunshine Coast wilt bezoeken, kun je het beste een auto huren. Bij Holiday Cars huur je al vanaf € 240 per week een vijfdeurs Opel Corsa met airco of gelijkwaardige auto. www.holidaycars.nl

PRIKKEN

Geen vaccinaties aanbevolen.

PAPIEREN

Als toerist dien je in het bezit te zijn van een geldig Nederlands paspoort voor de gehele duur van je verblijf. Hiermee kun je maximaal zes maanden in Canada verblijven.

LEZEN

Lonely Planet, British Columbia, € 23,99, ISBN 174104023X - *Rough Guide, Canada*, € 28, ISBN 1843532662 - *Mountaineers Sw BC 50 mountainbike rides*, € 22 met routebeschrijving. Voor een gespecialiseerde reisboekhandel bij jou in de buurt, check www.reisboekhandel.nl

BETALEN

Pinautomaten zijn overal aanwezig.

SURFEN

www.bigpacific.com uitgebreide toeristische info over de Sunshine Coast. www.lilwatnation.co site van de Lil'wat-indianen.

OPPASSEN

Eet niet in de buurt van je tent: beren schijnen etensresten van ver te kunnen ruiken. Vergeet ook niet na het tandenpoetsen het dopje stevig op de tube te draaien: beren zijn dol op tandpasta.